

สรุปลองค์ความรู้ของงานวิจัยในชั้นเรียน
คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

จาก มาตรา ๓๐ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กล่าวว่า

ให้ สถานศึกษา พัฒนา กระบวนการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้ง การ ส่งเสริมให้ ผู้สอน สามารถวิจัย เพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ ที่เหมาะสม กับผู้เรียน ในแต่ละ ระดับการศึกษา

จึงเป็นที่มาของคำว่าต้องมีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม แต่เนื่องการศึกษาวิจัยในชั้นเรียนนั้นดำเนินการในสายครุศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ ผู้สอนสายอื่นๆ ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้คณะเทคโนโลยีการเกษตรจึงจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดการความรู้งานวิจัยขึ้นโดยเน้นที่การเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในครั้งนี้นี้จึงขอสรุปลองค์ความรู้ของงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อประกอบการเรียนรู้ของคณาจารย์ และบุคคลทั่วไปดังนี้

ความหมายการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) หรือการดำเนินการอันเป็นความจริงที่เชื่อถือได้ในเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หรือเพื่อพัฒนาคุณภาพ หรือเพื่อแก้ไขปัญหาของนักเรียนในชั้นเรียน โดยการปฏิบัติงานจริงกับนักเรียนหรือนักศึกษาในชั้นเรียน

นั่นคือครูเป็นทั้งผู้ผลิตงานวิจัย และผู้บริโภคผลการวิจัย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือครูเป็นนักวิจัยในชั้นเรียนครุนักวิจัยจะตั้งคำถามที่มีความหมายในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน แล้วจะวางแผนการปฏิบัติงานและการวิจัย หลังจากนั้นครูจะดำเนินการจัดการเรียนการสอนไปพร้อมๆ กับทำการจัดเก็บข้อมูลตามที่ได้วางแผนการวิจัยไว้ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สรุปผลการวิจัย นำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแล้วจะพัฒนาข้อความรู้ที่ได้นั้นต่อไปให้มีความถูกต้องเป็นสากลและเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้นต่อการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาคุณภาพของครูให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นไปโดยทั่วไปแล้วประชากรเป้าหมายของการวิจัยในชั้นเรียนจะถูกจำกัดเป็นกลุ่มนักเรียนในความรับผิดชอบของครุนักวิจัยเท่านั้น และข้อความรู้ที่ได้มักจะมีเฉพาะคือจะเกี่ยวกับสภาพปัญหาและผลการพัฒนา นักเรียนในชั้นเรียนของครุนักวิจัยเป็นสำคัญ (สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม)

เป้าหมายการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนมีเป้าหมายหลายรูปแบบ (รุจิรพรรณ คงช่วย)

เพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน

เพื่อปรับปรุงและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน

เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมการสอน

เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู

จุดเริ่มต้นของการวิจัยในชั้นเรียน จึงเริ่มจากการสำรวจว่ามีปัญหาอะไรบ้างในการจัดการเรียนการสอน นำปัญหาที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์สาเหตุ ซึ่งมักจะพบหลายปัญหา แต่ครูไม่อาจนำปัญหาทั้งหมดมาแก้ไข จึงต้องพิจารณาจัดอันดับความสำคัญและนำปัญหาที่สำคัญที่สุดมาดำเนินการแก้ไข โดยวางแผนแก้ไขปัญหาแล้ว นำแผนที่ได้วางไว้ไปปฏิบัติการ ไม่ว่าจะปฏิบัติการสอน หรืออาจเป็นเพียงแต่ การสังเกต การสัมภาษณ์ ก็ได้ เมื่อดำเนินไปตามแผนที่วางไว้ ก็ให้สังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างระมัดระวังด้วยความใจกว้าง เป็นธรรมชาติ ไม่ลำเอียงเข้าข้างแผนที่วางไว้ พร้อมกับจดบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งที่คาดหวังและไม่ได้คาดหวัง สิ่งที่ต้องทำการสังเกตคือ กระบวนการของการปฏิบัติการ ผลของการปฏิบัติการ ซึ่งอาจเกิดโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจก็ดี สภาพแวดล้อมและข้อจำกัดของการปฏิบัติการ การสังเกตนี้รวมถึงการรวบรวมผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติทั้งโครงการเห็นด้วยตา การได้ฟัง การใช้นวัตกรรม / สื่อ แบบทดสอบ วัดผลออกมาในเชิงตัวเลขหรือใช้แบบสำรวจ / แบบสอบถาม วัดสิ่งที่ต้องการทราบความเปลี่ยนแปลงได้ เพราะการวิจัยในชั้นเรียน ครูก็ต้องปฏิบัติงานงานสอนให้เป็นไปตามปกติเช่นเดิม ผลการวิจัยจะอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ธรรมชาติที่มีอยู่จริงในห้องเรียนที่เป็นปกติ หากให้ผลที่ดี ครูก็จะได้ใช้แนวทางหรือวิธีการที่ปฏิบัติเหล่านั้นมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาของตนเองต่อไป

สิ่งที่ยากจะย่ำสำหรับผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนคือ

- วิจัยในชั้นเรียนเป็นการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนเท่านั้น
- เป็นการวิจัยในสภาพจริงของห้องเรียน ไม่ต้องจัดสถานการณ์ใหม่
- มุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

- มุ่งนำผลวิจัยไปพัฒนาปรับปรุงหรือแก้ปัญหาเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ
- เป็นการวิจัยที่ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนปกติ
- เป็นการวิจัยที่มีความยืดหยุ่นไม่ซับซ้อน ใช้สถิติง่ายๆ แต่มีประโยชน์โดยตรงต่อผู้วิจัย
- เป็นการวิจัยที่มีความเชื่อมโยงระหว่างการคิดและการปฏิบัติอย่างชัดเจนในลักษณะเป็นวงจรต่อเนื่องที่เรียกว่า PAOR (Plan, Act, Observe และ Reflection นั่นคือ ต้องมีการวางแผน มีการดำเนินงาน มีการสังเกต และมีการดูแลสะท้อนกลับ แล้วนำมาวางแผนเพื่อดำเนินการพัฒนาเป็นวงจรไปเรื่อยๆ

หลังการอบรมครั้งนี้คณะเทคโนโลยีการเกษตรมีโครงร่างงานวิจัยที่จะดำเนินการในปีการศึกษา 2555-2556 ทั้งหมด 8 เรื่อง ตามรายการข้างล่าง

1. การศึกษาพฤติกรรมการส่งงานวิชาหลักการผลิตและการจัดการฟาร์มโคเนื้อของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 (เทียบโอน) โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการเกษตร
2. ศึกษาความเข้าใจการเรียนและประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาโครงการพิเศษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ชั้นปีที่ 2 โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการเกษตร
3. การแก้ปัญหาการขาดทักษะการจดบันทึกเนื้อหาในชั้นเรียนของนักศึกษาโปรแกรมวิชาเกษตรศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร
4. การศึกษาสาเหตุของปัญหาการดำเนินการวิชาปัญหาพิเศษของนักศึกษา โปรแกรมวิชาเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
5. การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของนักศึกษา กรณีศึกษารูกรักอาหารปลาหวาน
6. การศึกษาสาเหตุของปัญหาการดำเนินการวิชาปัญหาพิเศษของนักศึกษาโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
7. การศึกษาสาเหตุของปัญหาการดำเนินการรายวิชาปัญหาพิเศษการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 โปรแกรมวิชาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
8. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสัตว์น้ำไม่มีกระดูกสันหลัง เรื่องชีววิทยาและการจัดจำแนกสัตว์น้ำไม่มีกระดูกสันหลัง ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์

ผู้สนใจอยากแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือให้ข้อเสนอแนะขอเชิญได้ที่ sabais8@gmail.com ปีต่อไปผลวิจัยในชั้นเรียนเป็นอย่างไรบ้าง นำไปใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง จะนำมาเล่าสู่กันฟังอีกครั้งหนึ่งค่ะ

เอกสารอ้างอิง

สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม.2538. แนวคิดและรูปแบบเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน (หน้า 6-11)
ในลัดดา ภูเกียรติ. (บรรณาธิการ). เส้นทางสู่การวิจัยในชั้นเรียน กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์ บริษัทบพิชการพิมพ์

จุดมุ่งหมายของการวิจัยในชั้นเรียน(Classroom Action Research) เข้าถึงโดย

[http://lms.thaicyberu.go.th/officialtcu/main/advcourse/presentstu/course/ww5_2_1 / joemsiit/joemsiit-web1/research/Research.htm](http://lms.thaicyberu.go.th/officialtcu/main/advcourse/presentstu/course/ww5_2_1/joemsiit/joemsiit-web1/research/Research.htm)

รุจิรพรรณ คงช่วย. 2555. เอกสารประกอบการบรรยายเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน.โปรแกรมวิชาการวัดผล
การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.